

AKILCI ANTİBİYOTİK KULLANIMI

PROF. DR. HALUK ERAKSOY

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ
İSTANBUL TIP FAKÜLTESİ

İNFEKSİYON HASTALIKLARI VE KLİNİK MİKROBİYOLOJİ
ANABİLİM DALI

Türk Klinik Mikrobiyoloji ve İnfeksiyon Hastalıkları Derneği Toplantısı (Şanlıurfa, 20 Kasım 2015)

Sorular ...

- Antibiyotik çağının sonuna mı geldik?
- Niçin hastanelerimizi birden bire çoğul dirençli bakteriler sardı?
- Bakteriler antibiyotiklere nasıl direnç kazanıyor?
- Çoğul dirençli bakterilerin sürekli olarak seleksiyona uğraması nasıl önlenebilir?
- Her zaman en akılcı davranış antibiyotik vermek midir?
- Bir antibiyotik tüm infeksiyonları iyileştirir mi?
- Kolonizasyon infeksiyondan nasıl ayırt edilir ve bu niçin önemlidir?
- Optimal antibiyotik kullanımı için hangi stratejiler uygulanabilir?

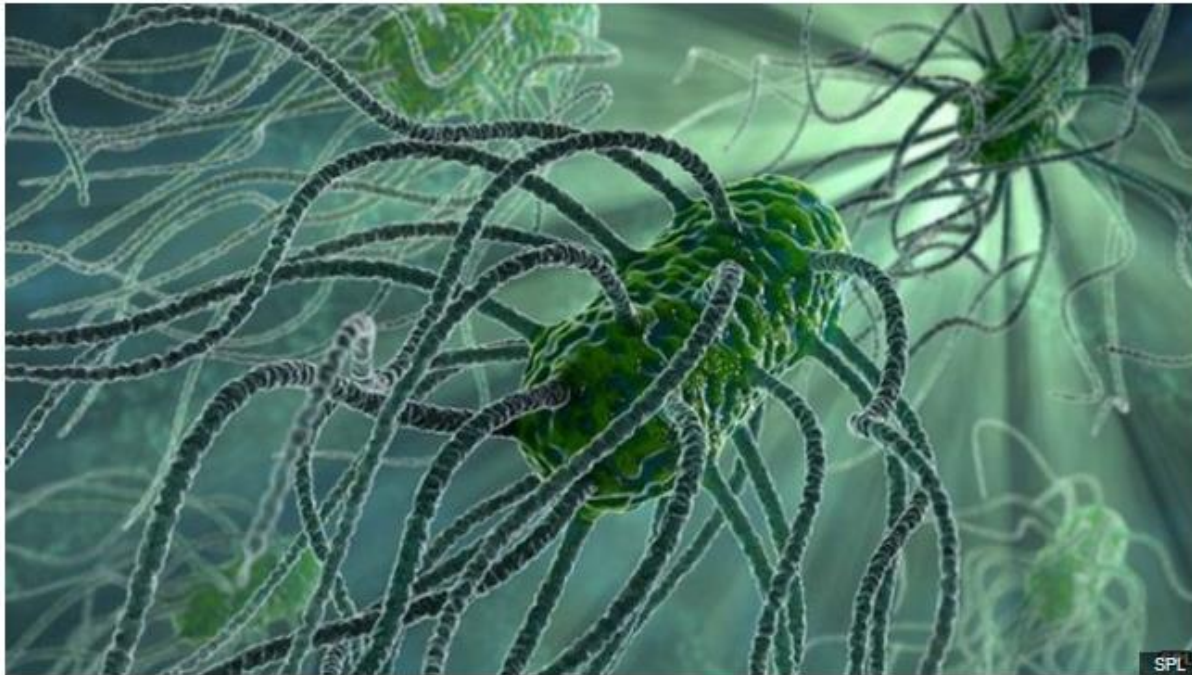
NEWS

[Home](#) | [Video](#) | [World](#) | [UK](#) | [Business](#) | [Tech](#) | [Science](#) | [Magazine](#) | [Entertainment & Arts](#)Health

Analysis: Antibiotic apocalypse

By James Gallagher
Health editor, BBC News website

🕒 19 November 2015 | [Health](#)

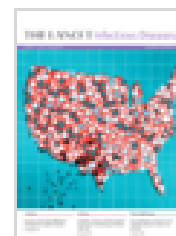

Some bacteria are becoming resistant to our best drugs

THE LANCET Infectious Diseases

Available online 19 November 2015

In Press, Corrected Proof — Note to users

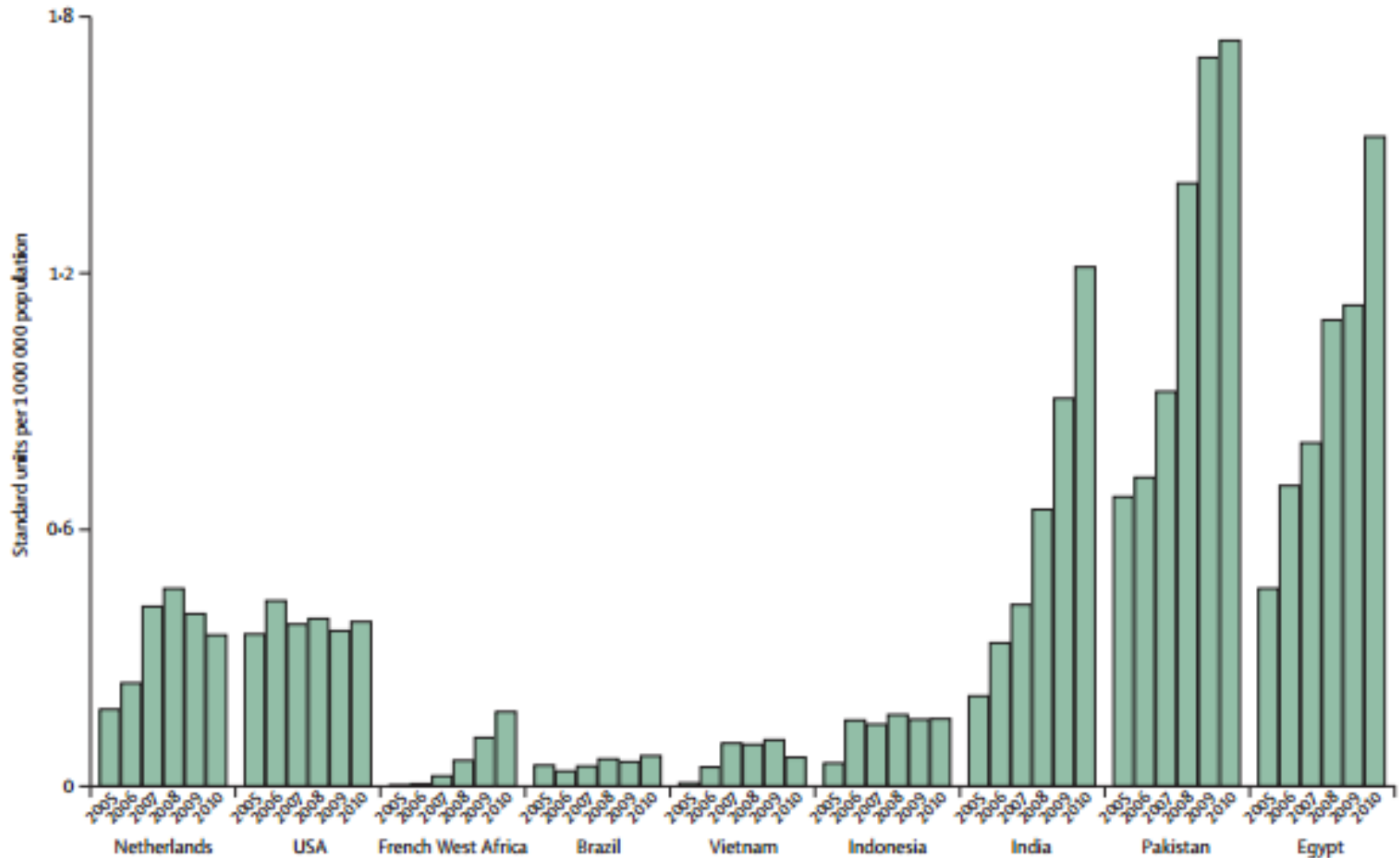

Articles

Emergence of plasmid-mediated colistin resistance mechanism MCR-1 in animals and human beings in China: a microbiological and molecular biological study

Yi-Yun Liu, BS^a, [†], Yang Wang, PhD^b, [†], Prof Timothy R Walsh, DSc^c, Ling-Xian Yi, BS^a, Rong Zhang, PhD^d, James Spencer, PhD^e, Yohei Doi, MD^f, Guobao Tian, PhD^g, Baolei Dong, BS^b, Xianhui Huang, PhD^a, Lin-Feng Yu, BS^a, Danxia Gu, PhD^d, Hongwei Ren, BS^b, Xiaojie Chen, MS^a, Luchao Lv, MS^a, Dandan He, MS^a, Hongwei Zhou, PhD^d, Prof Zisen Liang, MS^a, Prof Jian-Hua Liu, PhD^a, · , Prof Jianzhong Shen, PhD^b, ·

Karbapenem Antibiyotiklerin Perakende Satış Eğilimleri

Avrupa'nın bittiği ada: Svalbard

Kuzey Buz Denizi'ndeki Norveç'e bağılı Svalbard Adası, Avrupa medeniyetinin bittiği noktada. Biraz ötesinde yaşam yok. Kutup aylarının hükümranlığındaki buzlar diyarı. Burada 19 Nisan ile 23 Ağustos arasında güneş hiç batmıyor. Şanslıydık. Tekne kıyıya iyice yanaştığında koca bir kutup ayısını çöpu karıştırırken gördük.

Mehmet YAŞIN

06 Eylül 2014 - 01:11:00

Bacterial diversity in faeces from polar bear (*Ursus maritimus*) in Arctic Svalbard

Trine Glad^{1,2*}, Pål Bernhardsen^{1,2}, Kaare M Nielsen¹, Lorenzo Brusetti³, Magnus Andersen⁴, Jon Aars⁴, Monica A Sundset²

BMC Microbiol. 2010; 10:10

Antibiyotik Direnci: Çarpıcı Gerçekler

- Antibiyotik direnci günümüzde küresel ölçekteki en büyük tehditlerden birisidir. Herkesi, her yaşta, her ülkede etkileyebilir.
- Antibiyotik direnci doğal olarak ortaya çıkar; antibiyotiklerin insanlarda ve hayvanlarda kötü kullanılması bu süreci hızlandırır.
- Pnömoni, tüberküloz, gonore vb. birçok enfeksiyonun tedavisi, kullanılan antibiyotiklerin etkisini yitirmesi yüzünden, gittikçe güçleşmektedir.
- Antibiyotik direnci hastanede kalış sürelerini uzatır; tıbbi harcamaları ve mortaliteyi artırır.

Antibiyotiklerin Kötü Kullanımı: Neden?

- Farkındalığın ve kanıta dayalı uygulamaların olmaması
- İkincil infeksiyon korkusu
- Yalancı güvenlik duygusu
- Hastaları kaybetme korkusu
- Ebeveyn anksiyetesi ve baskısı

Küresel Eylem Planı: Stratejik Hedefler

- Antibiyotik direncinin farkındalığını ve anlaşılmasını artırmak
- Sürveyansa ve araştırmaya önem vermek
- Enfeksiyon insidansını azaltmak
- Antibiyotiklerin kullanımını optimize etmek
- Antibiyotik direnciyle başa çıkmak için sürekli kaynak ayrılmasını güvence altına almak

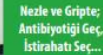
Dikkatli Taşıyın!

Kırılır

16-22 NOVEMBER 2015

ANTIBIOTICS HANDLE WITH CARE

Sir William Osler (1849-1919)

"The desire to take medicine is perhaps the greatest feature which distinguishes man from animals"

"One of the first duties of the physician is to educate the masses not to take medicine"

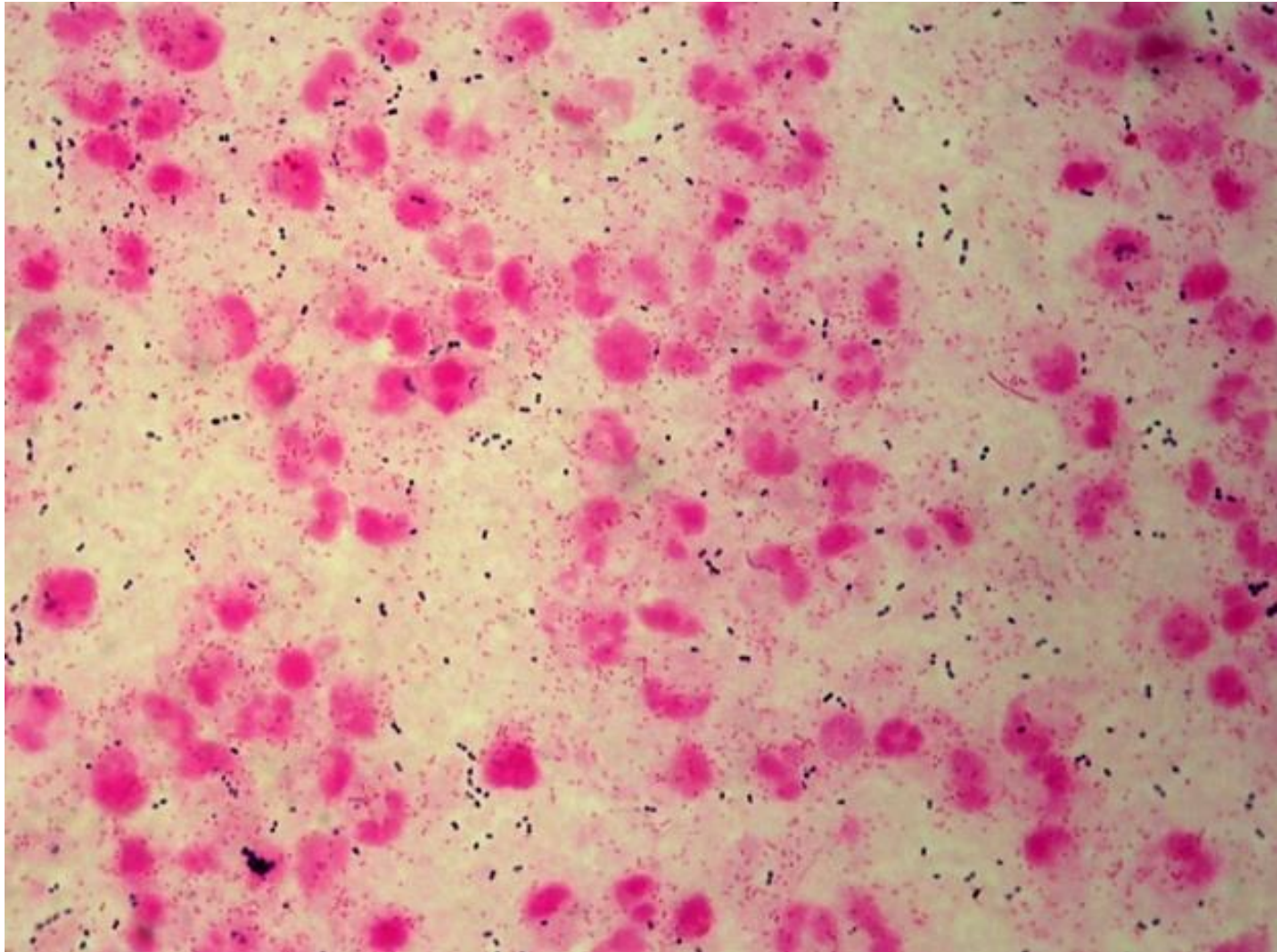
Akılcı Antibiyotik Kullanımı: Niçin?

- Antibiyotik direncini geciktirebilmek
- Antibiyotiklerin istenmeyen etkilerinden korunabilmek
- Maliyeti azaltmak
- Daha iyi bir sağlık bakımı vermek

Antibiyotik Seçiminde Önemli Noktalar

- *Bir antibiyotik vermek gerçekten gerekiyor mi?*
- Önce bir tanı koymuş olmak gerekir

Mikrobiyolojik İncelemeler

Antibiyotik Seçiminde Önemli Noktalar

- *Bir antibiyotik vermek gerçekten gerekiyor mi?*
- *Önce bir tanı koymuş olmak gerekir*
- En olası etkenleri öngörmek gerekir
- Duyarlılık durumunu dikkate almak gerekir
- Farmakolojik özelliklerini değerlendirmek gerekir
 - Farmakokinetik: Emilim, dağılım, metabolizma ve atılma
 - Farmakodinamik: Bakterisid/bakteriyostatik
- Konak faktörlerini göz önünde bulundurmak gerekir

Konak Faktörleri

- İnfeksiyonun yeri
- İnfeksiyonu nerede edindiği
- Yakınlarda antibiyotik kullanıp kullanmadığı
- Eşlik eden hastalıklar
- Almakta olduğu başka ilaçlar
- İlaç alerjisi
- Böbrek fonksiyonu
- Gebelik
- Epidemiyolojik ipuçları

Seçilecek Antibiyotiğin Özellikleri

- Spektrumu en dar
- Toksisite ve yan etki riski en düşük
- Maliyeti daha az
- Uygun yoldan (iV, oral)
- Uygun dozda
- Optimal süre boyunca

Antibiyotığın Uygulama Yolu

- İntravenöz:
 - ✓ Hipotansiyon
 - ✓ Sepsis, meningokoksemi, menenjit, endoftalmi, derin boyun enfeksiyonu, epiglotit, mediastinit, endokardit, myoperikardit, nekrotizan fasiit, septik tromboflebit
 - ✓ Peritonit, asandan kolanjit, pankreas apsesi
- Oral:
 - ✓ Komplike olmayan üriner sistem enfeksiyonu
 - ✓ İnfeksiyöz bakteriyel enterokolit
 - ✓ KOAH'ın akut alevlenmesi
 - ✓ Toplum kökenli pnömoni (risk faktörü ve ek hastalığı olmayan genç hastada)
- Ayaktan parenteral antibiyotik tedavisi (APAT):
 - ✓ Deri ve yumuşak doku enfeksiyonları
 - ✓ Osteomyelit
 - ✓ Pnömoni
 - ✓ Komplike üriner sistem enfeksiyonları
 - ✓ Pelvik inflamatuvar hastalık
 - ✓ Endokardit
 - ✓ Viseral apseler

Antibiyotik Kombinasyonları

- Tüberküloz
- Disemine MAC enfeksiyonu
- *Helicobacter pylori* enfeksiyonu
- Enterokok endokarditi
- *Pseudomonas aeruginosa* enfeksiyonu
- Febril nötropeni
- ...

Profilaktik Antibiyotik Kullanımı

- Perioperatif profilaksi
- Tıbbi profilaksi

Tıbbi Profilaksi

- Akut romatizmal ateş
- Grip
- Tüberküloz
- İnvazif meningokok hastalığı
- Boğmaca
- Difteri
- Sıtma
- Turist ishali
- Şarbon
- Veba
- Hayvan ısırığı yaraları
- Reküran selülit
- Sirotiklerde spontan bakteriyel peritonit
- Kadınlarda reküran sistit
- Cinsel temasla bulaşan hastalıklar
- Kalp sorunları olan hastalardaki bakteriyemik girişimler (infektif endokardit için)
- ...

Özel Durumlarda Tıbbi Profilaksi

- HIV ile infekte hastalarda
- Bağışıklığı baskılanmış hastalarda
- Transplant alıcısı hastalarda
- ...

Antibiyotik Tedavisi Sürerken Önemli Noktalar

- Kültür sonuçlarına göre tedavi değişikliği
- Antibiyotiğin başarılı olmaması
 - Daha geniş spektrumlu başka bir antibiyotik
 - Enfeksiyon tanısı kesin mi?
 - Pnömoni değil: Pulmoner emboli, kanser, ARDS, mide içeriğinin aspirasyonu, konjestif kalp yetmezliği
 - Bakteriyel selülit değil: gut, tromboflebit
 - Diyabetik ayak osteomyeliti değil: Charcot artropatisi
 - Obstrüksiyon, nekrotik doku, apse, yabancı cisim